

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 19.2.2004
SEK(2004) 204 lopullinen

2004/0046 (CNB)

Suositus

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

**yhteisön kannasta, joka koskee valuuttasuhteista Andorran ruhtinaskunnan kanssa
tehtävää sopimusta**

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. ANDORRAN PYYNTÖ VALUUTTASUHITEITA KOSKEVAN SOPIMUKSEN TEKEMISEKSI

Andorran viranomaiset pyysivät 15 päivänä heinäkuuta 2003 yhteisöä tekemään ruhtinaskunnan kanssa sopimuksen valuuttasuhteista. Viranomaiset esittivät, että Andorran ruhtinaskunnalle myönnetään oikeus käyttää euroa virallisena maksuvälineenä ja laskea liikkeeseen sekä eurometallirahoja että niiden keräilykappaleita.

Andorran ruhtinaskunta on Ranskan ja Espanjan välissä sijaitseva itsenäinen valtio, jolle hyväksyttiin perustuslaki vuonna 1993. Urgelin (hiippakunta Espanjassa) piispa ja Ranskan tasavallan presidentti ovat molemmat yksityishenkilöinä Andorran valtionpäämiehiä (ruhtinaita). Andorra ei ole aiemmin tehnyt sopimusta valuuttasuhteista jäsenvaltioiden eikä kolmansien maiden kanssa. Sillä ei ole ollut virallista valuuttaa eikä valuuttajärjestelmää. Espanjalaisia ja ranskalaisia seteleitä ja kolikoita käytettiin perinteisesti rinnakkain puolivirallisena valuuttana, mutta niillä ei ollut virallisen maksuvälineen asemaa. Frangit ja pesetat korvattiin euroseteleillä ja -kolikoilla vuonna 2002.

Valuuttasuhteita koskeva sopimus hyödyttää kumpaakin sopimuspuolta. Andorra voi ottaa euron viralliseksi valuutakseen ja lyödä sovitun määrän eurokolikoita ja/tai niiden keräilykappaleita. Samalla euron käytöstä Andorrassa annetaan yksityiskohtaiset säännöt ja luodaan selkeä oikeudellinen kehys. Valuuttasuhteita koskevalla sopimuksella varmistetaan myös yhteistyö yhteisön kanssa tietyillä keskeisillä aloilla (vääreennösten ja rahanpesun torjunta). Lisäksi varmistetaan se, että tietyt yhteisön pankki- ja rahoitusalan säännöksiä sovelletaan rahoitussektorilla Andorrassa. Näin luodaan yleisesti ottaen vertailukelpoinen toimintaympäristö ja tasapuoliset kilpailuolosuhteet euroalueella ja Andorrassa sijaitseville rahoituslaitoksille.

2. MUUT ANDORRAN KANSSA KÄYTTÄVÄT SOPIMUSNEUVOTTELUT

Komissio on neuvotellut kesäkuusta 2002 lähtien yhteisön ja Andorran välisestä laajasta yhteistyösopimuksesta, joka kattaa lukuisia asioita. Neuvottelut ovat edistyneet merkittävästi ja ne saataneen pian päätökseen. Lisäksi yhteisö ja Andorra ovat saamassa päätökseen neuvottelut säästöjen tuottojen verotusta koskevasta sopimuksesta. Tämä sopimus liittyy säästöjen tuottamien korkotulojen verotuksesta 3 päivänä kesäkuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/48/EY voimaantuloon, joka tapahtuu 1 päivänä tammikuuta 2005. Andorran kanssa tulevaisuudessa valuuttasuhteista tehtävä sopimus liittyy näin ollen yhteisön ja Andorran välisten suhteiden ja sopimusten laajempaan kehukseen.

3. YHTEISÖN JA KOLMANSIEN MAIDEN VOIMASSA OLEVAT VALUUTTASUHITEITA KOSKEVAT SOPIMUKSET

Yhteisö on tehnyt aiemmin useita sopimuksia valuuttasuhteista erityisesti Vatikaanivaltion ja San Marinon tasavallan (2001) sekä Monacon ruhtinaskunnan (2002) kanssa. Kussakin tapauksessa jäsenvaltion (Italia tai Ranska) kanssa oli tehty virallinen sopimus valuuttasuhteista ennen euron käyttöönottoa vuonna 1999. Toimivalta rahataloudellisissa ja valuuttakurssia koskevissa asioissa siirtyi kyseisestä päivämäärästä euroalueen jäsenvaltioilta yhteisölle, ja Maastrichtin sopimuksen päätösasiakirjaan liitetyn julistuksen N:o 6 mukaan yhteisö sitoutuu edistämään voimassa olevien järjestelyjen neuvottelemista uudelleen. Tämän

vuoksi valuuttasuhteita koskevat sopimukset ovat käytännössä varmistaneet voimassa olevien järjestelyjen oikeudellisen jatkuvuuden.

4. KOMISSION SUOSITUS VALUUTTASUHITEITA KOSKEVAKSI SOPIMUKSEKSI ANDORRAN KANSSA

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 111 artiklan 3 kohta muodostaa yhteisön ja kolmansien maiden välisten valuuttasuhteita koskevien sopimusten oikeusperustan. Neuvosto päättää määräenemmistöllä komission suosituksesta ja Euroopan keskuspankkia kuultuaan näiden neuvottelujen järjestelyistä sekä sopimusten tekemisestä.

Tämä komission suositus sisältää luonnoksen neuvoston päätökseksi, jossa määritetään yhteisön asema neuvoteltaessa yhteisön ja Andorran välisestä sopimuksesta. Seuraavassa kuvataan lyhyesti artikloiden sisältöä:

1 artikla

Tässä artiklassa todetaan erityisesti, että Ranskan ja Saksan seteleitä ja kolikoita on perinteisesti käytetty Andorran puolivirallisena rahana, ja tammikuusta 2002 alkaen euro on ollut tosiasiallisesti, joskaan ei oikeudellisesti, Andorran rahayksikkö. Artiklassa korostetaan, että yhteisön ja Andorran välisiä valuuttasuhteita voitaisiin selventää ja että yhteisö on valmis vastaamaan myönteisesti ruhtinaskunnan heinäkuussa 2003 esittämään pyyntöön tehdä sopimus valuuttasuhteista.

Koska komissio on vastuussa neuvottelujen käymisestä, se ilmoittaa Andorralle, että yhteisö on halukas aloittamaan neuvottelut edellyttäen, että 8 artiklassa säädetyt ehdot täyttyvät.

2 artikla

Yhteisön edustajan olisi pidettävä Andorran kanssa rahataloudellisista asioista käytävissä neuvotteluissa lähtökohtanaan päätösluonnoksen 3 ja 6 artiklassa esitetyt periaatteita.

3 artikla

Päätösluonnoksen 3 artiklassa säädetään, että yhteisö voi antaa Andorralle luvan käyttää euroa virallisena valuuttanaan sekä antaa Euroopan keskuspankkijärjestelmän liikkeeseen laskemille euroseteleille ja euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden liikkeeseen laskemille eurometallirahoille laillisen maksuvälineen aseman. Tämä varmistaisi sen, että Andorra voi jatkaa euron käyttöä ja ottaa sen viralliseksi valuutakseen. Seteleillä ja kolikoilla, joilla on virallisen maksuvälineen asema yhteisössä, olisi sama asema Andorran ruhtinaskunnassa.

4 artikla

Päätösluonnoksen 4 artiklassa säädetään, että Andorran odotetaan sitoutuvan siihen, että se ei laske liikkeeseen seteleitä, metallirahoja eikä rahan korvikkeita, paitsi jos liikkeeseenlasku on nimenomaisesti sallittu sopimuksessa. Tämä ei koske vain euromääräisiä seteleitä, metallirahoja tai muita rahan korvikkeita, vaan kaikenlaisia seteleitä, metallirahoja ja rahan korvikkeita riippumatta siitä, minkä valuutan määräisiä ne ovat. Lisäksi on tutkittava, voiko Andorran ruhtinaskunta jatkossakin laskea liikkeeseen diner määräisiä kultaisia ja hopeisia keräilykolikoita.

5 artikla

Tämän artiklan ensimmäisen kohdan tarkoituksena on varmistaa, että Andorrassa noudatetaan euroseteleistä ja -kolikoista annettuja sääntöjä, jotka koskevat muun muassa tekijänoikeutta, vahingoittuneiden seteleiden vaihtamista tai seteleiden ja kolikoiden jäljentämistä.

Artiklan toisessa kohdassa säädetään, että Andorran odotetaan sitoutuvan läheiseen yhteistyöhön yhteisön kanssa ja hyväksyvän yhteisön säännöt, joiden tavoitteena on euroseteleiden ja -kolikoiden suojaaminen petoksilta ja väärentämiseltä. Tämä koskee muun muassa teknisten ja tilastollisten tietojen vaihtamista väärennetyistä seteleistä ja kolikoista sekä toiminnallisten ja strategisten tietojen vaihtamista toimivaltaisten viranomaisten kesken. Andorran odotetaan varmistavan riittävät seuraamukset euroseteleiden ja -metallirahojen väärentämisestä.

6 artikla

Jotta voidaan luoda yleisesti ottaen samanlaiset olosuhteet kaikille euroa käyttäville rahoituslaitoksille riippumatta siitä, toimivatko ne euroalueella vai sen ulkopuolella, 6 artiklassa korostetaan tarvetta tehdä sopimus, joka kattaa asian kannalta merkitykselliset osat yhteisön pankki- ja rahoitusalaan koskevasta lainsäädännöstä ja erityisesti kyseisten laitosten toiminnan ja valvonnan. Sopimuksen piiriin olisi kuuluttava myös soveltuvin osin yhteisön lainsäädännön, joka koskee petosten, rahanpesun sekä muiden kuin käteisrahan määräisten maksuvälineiden väärentämisen torjuntaa sekä tilastointia.

Päätösluonnoksen 6 artiklassa säädetään myös, että yhteisö voi antaa Andorrassa sijaitseville rahoituslaitoksille pääsyn euroalueen maksu- ja selvitysjärjestelmiin Euroopan keskuspankin nimenomaisesti määräämin edellytyksin. Tällä säännöksellä ei ole tarkoitus mahdollistaa sitä, että EKPJ velvoitettaisiin sallimaan pääsy EKPJ:n maksujärjestelmiin. Pääsy järjestelmiin voidaan myöntää ainoastaan EKP:n ja EKPJ:n suostumuksella. Valuuttasuhteista tehtävässä sopimuksessa on kuitenkin määritettävä edellytykset järjestelmiin pääsulle.

7 artikla

Päätösluonnoksen 7 artiklassa ehdotetaan, että komissio käy neuvottelut Andorran kanssa ja tekee mahdollisen sopimuksen yhteisön puolesta. Neuvosto käyttää siten EY:n perustamissopimuksen 111 artiklan 3 kohdan mukaista toimivaltaansa määrittellä rahataloudellisiin tai valuuttakurssijärjestelmään liittyviin neuvotteluihin ja sopimusten tekemiseen liittyvät järjestelyt. Sekä Espanja että Ranska osallistuvat neuvotteluihin täysimääräisesti. Koska tämän sopimuksen useat osat ovat huomattavan tärkeitä Euroopan keskuspankille, se osallistuu täysimääräisesti neuvotteluihin keskuspankin toimivaltaan kuuluvien alojen osalta.

8 artikla

Päätösluonnoksen 8 artiklassa säädetään, että rahataloudellisia asioita koskevien neuvottelujen aloittamisen ja edistymisen edellytyksenä on, että Andorra täyttää etukäteen tietyt vaatimukset, jotka liittyvät erityisesti siihen, että yhteisön ja Andorran välinen säästöjen tuottojen verotusta koskeva sopimus saadaan parafoitua ja lopullisesti tehtyä. Neuvosto tekee komission suositusten perusteella päätöksen erityisesti siitä, ovatko valuuttasuhteita koskevasta sopimuksesta käytävien neuvottelujen aloittamista koskevat edellytykset täyttyneet. Näitä neuvottelujen alkua lykätään, mikäli Andorra ei ole ratifioinut sopimusta säästöjen tuottojen verotuksesta.

9 artikla

Ennen sopimuksen lopullista tekemistä komissio pyytää talous- ja rahoituskomitealta lausunnon sopimusluonnoksesta.

Päätösluonnoksen 9 artiklan mukaan Espanja, Ranska, Euroopan keskuspankki tai talous- ja rahoituskomitea voivat pyytää, että sopimusluonnos annetaan neuvoston hyväksyttäväksi. Mikäli tällaista pyyntöä ei esitetä, komissio voi tehdä sopimuksen.

10 artikla

Tässä artiklassa selvennetään, että päätös on osoitettu komissiolle. Päätös tulee voimaan heti kun se on annettu komissiolle tiedoksi.

Suositus

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

yhteisön kannasta, joka koskee valuuttasuhteista Andorran ruhtinaskunnan kanssa tehtävää sopimusta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 111 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon komission suosituksen¹,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euron käyttöönotosta 3 päivänä toukokuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 974/98² mukaan euro korvaa 1 päivästä tammikuuta 1999 kunkin euroalueeseen osallistuvan jäsenvaltion valuutan.
- (2) Yhteisöllä on kyseisestä päivästä alkaen toimivalta rahataloudellisissa ja valuuttakurssijärjestelmää koskevissa asioissa euron käyttöön ottavissa jäsenvaltioissa.
- (3) Neuvosto on vastuussa järjestelyistä, jotka liittyvät rahataloudellisia asioita tai valuuttakurssijärjestelmää koskevista sopimuksista neuvottelemiseen ja sopimusten tekemiseen.
- (4) Yhteisö on tehnyt valuuttasuhteista sopimukset Monacon ruhtinaskunnan³, Vatikaanivaltion⁴ ja San Marinon tasavallan⁵ kanssa. Kyseiset valtiot olivat tehneet valuuttasuhteista sopimukset Ranskan tai Italian kanssa ennen euron käyttöönottoa.
- (5) Andorran ruhtinaskunnalla (jäljempänä 'Andorra') ei ole virallista valuuttaa eikä se ole tehnyt valuuttasuhteista sopimusta jäsenvaltioiden eikä kolmansien maiden kanssa. Espanjalaiset ja ranskalaiset setelit ja metallirahat ovat olleet tosiasiallisesti käytössä Andorrassa, ja ne korvattiin euromääräisillä seteleillä ja metallirahoilla 1 päivästä tammikuuta 2002.
- (6) Andorran viranomaiset pyysivät 15 päivänä heinäkuuta 2003 yhteisöä tekemään ruhtinaskunnan kanssa sopimuksen valuuttasuhteista.

---

¹ EUVL C ...

² EYVL L 139, 11.5.1998, s.1

³ EYVL L 142, 31.5.2002, s. 59-73.

⁴ EYVL C 299, 25.10.2001, s. 1-4.

⁵ EYVL C 209, 27.7.2001, s. 1-4.

- (7) Koska Andorralla ja yhteisöllä on läheiset taloussuhteet, niiden väliseen sopimukseen olisi sisällyttävä määräyksiä, jotka koskevat euroseteleitä ja -metallirahoja, euron asemaa laillisenä maksuvälineenä Andorrassa sekä pääsyä euroalueen maksujärjestelmiin. Koska euro on jo käytössä Andorrassa, olisi sovittava siitä, että Andorran ruhtinaskunta käyttää euroa virallisena valuuttanaan ja myöntää laillisen maksuvälineen aseman Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden liikkeeseen laskemille euroseteleille ja -metallirahoille.
- (8) Vaikka eurosta tulee Andorran virallinen valuutta, sillä ei ole oikeutta laskea liikkeeseen euromääräisiä eikä minkään muun valuutan määräisiä seteleitä, metallirahoja eikä rahan korvikkeita, paitsi jos se nimenomaisesti sallitaan valuuttasuhteita koskevassa sopimuksessa. Andorra laskee nykyisin liikkeeseen diner määräisiä metallirahojen keräilykappaleita, ja mahdollisuutta jatkaa tätä käytäntöä olisi tutkittava.
- (9) Olisi tärkeää, että Andorra varmistaa, että euromääräisistä seteleistä ja metallirahoista annettuja yhteisön sääntöjä sovelletaan Andorrassa. Eurosetelit ja -metallirahat pitäisi suojata asianmukaisesti petoksia ja väärentämistä vastaan. Olisi lisäksi tärkeää, että Andorra toteuttaa kaikki tarpeelliset toimet ja tekee yhteistyötä yhteisön kanssa tällä alalla.
- (10) Andorran olisi sitouduttava toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotka kuuluvat yhteisön pankki- ja rahoitusalan sääntelypuitteisiin mukaan lukien rahanpesun, petosten sekä muiden kuin käteisrahan määräisten maksuvälineiden väärentämisen torjuntaa sekä tilastointia koskevat vaatimukset. Nämä toimenpiteet edistäisivät muun muassa vertailukelpoisen toimintaympäristön ja tasapuolisten kilpailuolosuhteiden luomista euroalueella ja Andorrassa sijaitseville rahoituslaitoksille.
- (11) Euroopan keskuspankki ja kansalliset keskuspankit voivat toteuttaa kaikenlaisia pankkitapahtumia kolmansissa maissa sijaitseviin rahoituslaitoksiin nähden. Euroopan keskuspankki ja kansalliset keskuspankit voivat asianmukaisin edellytyksin myöntää kolmansien maiden rahoituslaitoksille pääsyn maksujärjestelmiinsä. Yhteisön ja Andorran välinen sopimus ei saa velvoittaa mitenkään Euroopan keskuspankkia eikä kansallisia keskuspankkeja.
- (12) Komission olisi käytävä neuvottelut Andorran kanssa. Andorran naapurivaltioiden Ranskan ja Espanjan olisi osallistuttava neuvotteluihin täysimääräisesti, ja Euroopan keskuspankin olisi osallistuttava neuvotteluihin täysimääräisesti toimivaltansa puitteissa.
- (13) Tämä päätös kattaa ainoastaan Andorran ja yhteisön välisen valuuttasuhteita koskevan sopimuksen, ja muita asioita olisi käsiteltävä erillisissä sopimuksissa. Andorraa on pyydetty toteuttamaan vastaavat toimenpiteet tietyillä aloilla, erityisesti säästöjen tuottojen verotuksessa. Neuvoston pitäisi harkita säästöjen tuottojen verotusta koskevasta sopimuksesta käytyjen neuvottelujen edistymisen ja sopimuksen parafoinnin sekä komission suosituksen perusteella, ovatko valuuttasuhteita koskevasta sopimuksesta käytävien neuvottelujen aloittamisen edellytykset täyttyneet.
- (14) Komission olisi pyydetävä talous- ja rahoituskomitealta lausunto sopimusluonnoksesta. Sopimusluonnos olisi esitettävä neuvostolle, jos Espanja,

Ranska, Euroopan keskuspankki tai talous- ja rahoituskomitea katsoo sen tarpeelliseksi,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Komissio ilmoittaa Andorran ruhtinaskunnalle yhteisön valmiudesta tehdä Andorran kanssa mahdollisimman pian sopimus valuuttasuhteista ja ehdottaa kyseistä sopimusta koskevien neuvottelujen aloittamista.

2 artikla

Yhteisön kannan Andorran kanssa jäljempänä mainituista asioista tehtävästä sopimuksesta käytävissä neuvotteluissa on perustuttava 3–6 artiklassa esitettyihin periaatteisiin.

3 artikla

1. Andorralla on oikeus käyttää euroa virallisena valuuttanaan.
2. Andorralla on oikeus antaa euroseteleille ja -metallirahoille laillisen maksuvälineen asema.

4 artikla

1. Andorra sitoutuu siihen, ettei se laske liikkeeseen seteleitä, metallirahoja eikä minkäänlaisia rahan korvikkeita, ellei tällaisen liikkeeseenlaskun edellytyksistä ole sovittu yhteisön kanssa.
2. On kuitenkin tutkittava, voiko Andorran ruhtinaskunta jatkossakin laskea liikkeeseen diner määräisiä kultaisia ja hopeisia metallirahojen keräilykappaleita.

5 artikla

1. Andorran on sitouduttava noudattamaan euromääräisiä seteleitä ja metallirahoja koskevia yhteisön sääntöjä.
2. Andorran ruhtinaskunnan on sitouduttava tiiviiseen yhteistyöhön yhteisön kanssa euroseteleiden ja -metallirahojen suojaamiseksi petoksilta ja väärennöksiltä ja annettava säädökset, joilla yhteisön tämän alan säädökset pannaan täytäntöön.

6 artikla

1. Andorran ruhtinaskunnan on sitouduttava toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet, joko vastaavin toimin tai siirtämällä säädökset suoraan osaksi kansallista lainsäädäntöä, joita asian kannalta merkityksellisen yhteisön pankki- ja rahoituslainsäädännön soveltaminen edellyttää erityisesti kyseisten laitosten toimintaa ja valvontaa koskevan lainsäädännön alalla; lisäksi on toteutettava kaikki

tarvittavat toimenpiteet, joita asian kannalta merkityksellisen yhteisön lainsäädännön vaatimukset edellyttävät petosten, rahanpesun sekä muiden kuin käteisrahan määräisten maksuvälineiden väärentämisen torjunnan sekä tilastoinnin osalta.

2. Andorran alueella sijaitseville rahoituslaitoksille voidaan myöntää pääsy euroalueen maksujärjestelmiin valuuttasuhteita koskevassa sopimuksessa määrätyin asianmukaisin edellytyksin, joista sovitaan Euroopan keskuspankin kanssa.

7 artikla

Komissio käy yhteisön puolesta neuvottelut Andorran kanssa edellä 3–6 artiklassa mainituista asioista. Espanja ja Ranska osallistuvat neuvotteluihin täysimääräisesti. Euroopan keskuspankki osallistuu neuvotteluihin täysimääräisesti toimivaltansa puitteissa.

8 artikla

Valuuttasuhteita koskevasta sopimuksesta käytävät neuvottelut aloitetaan välittömästi sen jälkeen, kun neuvosto on komission suosituksesta määräenemmistöllä päättänyt, että kyseisten neuvottelujen aloittamista koskevat edellytykset ovat täyttyneet.

Näihin edellytyksiin sisältyvät säästöjen tuottojen verotusta koskevan sopimuksen parafointi kummankin sopimuspuolen toimesta sekä Andorran sitoumus tehdä kyseinen sopimus yhteisön kanssa sovittuun määräaikaan mennessä.

Jos Andorra ei ole tehnyt sopimusta säästöjen tuottojen verotuksesta määräaikaan mennessä, neuvottelut valuuttasuhteita koskevasta sopimuksesta keskeytetään, kunnes sopimus on lopullisesti tehty.

9 artikla

Komissio pyytää talous- ja rahoituskomitealta lausunnon sopimusluonnoksesta.

Komissiolla on oikeus tehdä sopimus yhteisön puolesta, paitsi jos Ranska, Espanja, Euroopan keskuspankki tai talous- ja rahoituskomitea katsovat, että sopimus on esitettävä neuvostolle.

10 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*